ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदिय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

प्रथम काण्डे, पञ्चमः प्रश्नः

Table of Contents

1 कृष्ण यजुर्वेदिय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः	3
1.5 प्रथम काण्डे पञ्चमः प्रश्नः – पुनराधानं	3

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1 कृष्ण यजुर्वेदिय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

1.5 <u>प्रथम काण्डे पञ्चमः प्रञ्नः – पुनराधानं</u> T.S.1.5.1.1 - Kramam

देवासुगः सम्यँगाः । देवासुग इति देव – असुगः । सम्यँगा

आसन्न् । सम्यँगा इति सम् – यत्ताः । आसन् ते । ते देवाः ।

देवा विजयम् । विजयमुपयन्तः । विजयमिति वि – जयम् ।

उपयन्तोऽग्गौ । उपयन्त इत्युप–यन्तः । अग्गौ वामम् । वामं वसु ।

वसु सम् । सन्नि । न्यदधत । अदधतेदम् । इदमु । उ नः ।

नो भविष्यति । भविष्यति यदि । यदि नः । नो जेष्यन्ति । जेष्यन्तिति ।

इति तत् । तदग्नः । अग्निर् नि । न्यकामयत । अकामयत तेन ।

इति तत् । तदग्नः । अकामत् तत् । तद् देवाः । देवा विजित्य ।

विजित्यावरुरुथ्समानाः । विजित्यति वि – जित्य । अवरुरुथसमानाः

अनु । अवरुरुथसमानाः इत्यव – रुरुथसमानाः । अन्वायन्न् ।

आयन् तत् । तदस्य । अस्य सहसा । सहसा । आऽदिथ्सन्त ।
अदिथ्सन्त सः । सोऽरोदीत् । अरोदीद् यत् । यदरोदीत् । अरोदीत् तत् ।
तद् रुद्रस्य । रुद्रस्य रुद्रत्वम् । रुद्रत्वं यत् । रुद्रत्वमिति रुद्र – त्वम् ।
यदश्रु । अरुर्विशीयत । अरीयत् तत् । तद् रज्तम् । 1 (50/57)

T.S.1.5.1.2 - Kramam

रजत्र हिरण्यम् । हिरण्यमभवत् । अभवत् तस्मात् । तस्माद् रजतम् । रजत्र हिरण्यम् । हिरण्यमदक्षिण्यम् । अदक्षिण्यमश्रुजम् । अश्रुज्र हि । अश्रुजमित्यश्रु – जम् । हि यः । यो बर् हिषि । बर्.हिषि ददाति । ददाति पुरा । पुराऽस्य । अस्य सम्वथ्सरात् । सम्वथ्सराद् गृहे । सम्वथ्सरादिति सं – वथ्सरात् । गृहे रुदन्ति । रुदन्ति तस्मात् । तस्माद् बर्.हिषि । बर्.हिषि न । न देयम् । देय ए सः । सो ऽग्निः । अग्निरं ब्रवीत् । अब्रवीद् भागी । भाग्यसानि । असान्यथं । अथं वः । व इदम् । इदमिति । इति पुनराधेयम् । पुनराधेयम् ते । पुनराधेयमिति पुनः – आधेयम् । ते केवलम् । केवलमिति । इत्यब्रुवञ्ग् । अब्रुवञृद्ध्नवत् । ऋद्ध्नवत् खलु । खलु सः । स इति । इत्यंब्रवीत् । अब्रवीद् यः । यो मद्देवत्यम् ।

मद्देवत्यमग्निम् । मद्देवत्यमिति मत् – देवत्यम् । अग्निमादधातै । आदधाता इति । आदधाता इत्या – दधातै । इति तम् । तम् पूषा । पूषा ऽऽधत्त । आऽधत्त । अधत्त तेन । तेन पूषा । 2 (50/55) T.S.1.5.1.3 - Kramam पूषाऽऽद्ध्नीत् । आद्ध्नीत् तस्मात् । तस्मात् पौष्णाः । पौष्णाः पशवः । पशवं उच्यन्ते । उच्यन्ते तम् । तम् त्वष्टा । त्वष्टा । आऽधत्त । अधत्त तेन । तेन त्वष्टा । त्वष्टा,ऽऽद्ध्नीत् । आद्ध्नीत् तस्मात् । तस्मात् त्वाष्ट्राः । त्वाष्ट्राः पशवः । पशवं उच्यन्ते । उच्यन्ते तम् । तम् मनुः । मनुरा । आऽधत्त । अधत्त तेन । तेन मनुः । मनुराद्ध्नीत् । आद्ध्नीत् तस्मात् । तस्मान् मानव्यः । मानव्यः प्रजाः । प्रजा उच्यन्ते । प्रजा इति प्र-जा । उच्यन्ते तम् । तम् धाता । धाता ऽऽधत्त । आऽधत्त । अधत्त तेन । तेन धाता । धाता ऽऽद्ध्नेति । आद्ध्निथ् सम्वथ्सरः । सम्वथ्सरा वै । सम्वथ्सर इति सं – वथ्सरः । वै धाता । धाता तस्मात् ।

तस्माथ् सम्वथ्सरम् । सम्वथ्सरम् प्रजाः । सम्वथ्सरमिति सम् – वथ्सरम् । प्रजाः पशवः । प्रजा इति प्र – जाः । पशवो ऽनु । अनु प्र । प्र जायन्ते । जायन्ते यः । य एवम् । एवम् पुनराधेयस्य । पुनराधेयस्यर्द्धिम् । पुनराधेयस्येति पुनः – आधेयस्य । ऋद्धिं वैदं । वेदद्ध्नीति । 3 (50/55) T.S.1.5.1.4 - Kramam ऋद्ध्नोत्येव । एव यः । योऽस्य । अस्यैवम् । एवम् बन्धुताम् । बन्धुतां वद । वद बन्धुमान् । बन्धुमान् भवति । बन्धुमानिति बन्धु – मान् । भवति भागधैयम् । भागधैयं वै । भागधैयमिति भाग – धैयम् । वा अग्निः । अग्निराहितः । आहित इच्छमानः । आहित इत्या – हितः । इच्छमानः प्रजाम् । प्रजाम् पशून् । प्रजामिति प्र - जाम् । पशून्. यजमानस्य । यजमानस्योप । उप दोद्राव । दोद्रावोद्वास्य । उद्वास्य पुनः । उद्वास्यत्युत् – वास्य । पुनरा। आ दधीत। दधीत भागधेयेन। भागधेयेनैव। भागधेयेनेति भाग – धॆयॆन। एवैनम्। एन ए सम्। समर्द्धयति। अर्धयत्यथॊ। अथो शान्तिः । अथो इत्यथो । शान्तिरेव । एवास्य । अस्यैषा ।

एषा पुनर्वस्वोः । पुनर्वस्वोरा । पुनर्वस्वोरिति पुनः – वस्वोः । आ दंधीत । दंधीतैतत् । एतद् वै । वै पुनराधेयस्य । पुनराधेयस्य नक्षत्रम् । पुनराधेयस्यति पुनः – आधेयस्य । नक्षत्रं यत् । यत् पुनर्वसू । पुनर्वसू स्वायाम् । पुनर्वसू इति पुनः – वसू । स्वायामेव । एवैनम् । एनम् देवतायाम् । देवतायामाधाय । आधाय ब्रह्मवर्चसी । आधायत्या - धाय । ब्रह्मवर्चसी भवति । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म – वर्चसी । भवति दभैंः । दभैंरा । आ दधाति । दधात्ययातयामत्वाय । अयातयामत्वाय दर्भैः ()। अयातयामत्वायत्ययातयाम – त्वाय । दर्भैरा । आ दंधाति । दधात्यद्भ्यः । अद्भ्य एव । अद्भ्य इत्यंत् – भ्यः । एवैनम् । एनमोषधीभ्यः । ओषधीभ्यो ऽवरुद्ध्यं । ओषधीभ्य इत्योषधि-भ्यः । अवरुद्ध्या । अवरुद्ध्येत्यव – रुद्ध्यं । आ धत्ते । धत्ते पञ्चकपालः । पञ्चकपालः पुरोडाशः । पञ्चकपाल इति पञ्चं – कपालः । पुरोडाञों भवति । भवति पञ्चं । पञ्च वै ।

```
वा ऋतवः । ऋतव ऋतुभ्यः । ऋतुभ्य एव । ऋतुभ्य इत्यृतु – भ्यः ।
एवैनम् । एनमवरुद्ध्य । अवरुद्ध्या । अवरुद्ध्येत्यव – रुध्य ।
आ धत्ते । धत्त इति धत्ते ॥ 4 (75/94)
(अशीयत तत् – तॆन – वॆदं – दर्भैः पञ्चंविङ्शतिश्च) (A1)
T.S.1.5.2.1 - Kramam
परावै । वा एषः । एष यज्ञम् । यज्ञम् पशून् । पशून्. वपति ।
वपति यः । योऽग्निम् । अग्निमुद्वासयते । उद्वासयते पञ्चकपालः ।
उद्यासयत इत्युत् – वासयते । पञ्चेकपालः पुरोडाशः । पञ्चेकपाल
इति पञ्च – कपालः । पुरोडाशों भवति । भवति पाङ्कः । पाङ्को
यज्ञः । यज्ञः पाङ्काः । पाङ्काः पशवः । पशवो यज्ञम् । यज्ञमेव ।
एव पशून् । पशूनव । अव रुन्धे । रुन्धे वीरहा । वीरहा वै ।
वीरहेति वीर – हा । वा एषः । एष देवानाम् । देवानां यः ।
योऽग्निम् । अग्निमुद्वासयते । उद्वासयते न । उद्वासयत
इत्युत् – वासयते । न वै । वा एतस्य । एतस्य ब्राह्मणाः । ब्राह्मणाः
ऋतायवः । ऋतायवः पुरा । ऋतायव इत्यृत – यवः । पुराऽन्नम् ।
अन्नमक्षन्न् । अक्षन् पङ्क्त्यः । पङ्क्त्यौ याज्यानुवाक्याः ।
```

याज्यानुवाक्या भवन्ति । याज्यानुवाक्या इति याज्या-अनुवाक्याः । भवन्ति पाङ्कः । पाङ्को यज्ञः । यज्ञः पाङ्कः । पाङ्कः पुरुषः । पुरुषो देवान् । देवानेव । एव वीरम् । वीरम् निरवदाय । निरवदायाग्निम् । निरवदायैति निः – अवदायं । अग्निम् पुनः । पुनरा। आ धत्ते। 5 (50/57) T.S.1.5.2.2 - Kramam धत्ते शताक्ष्राः । शताक्ष्रां भवन्ति । शताक्ष्रां इति शत – अक्षराः । भवन्ति शतायुः । शतायुः पुरुषः । शतायुरिति शत – आयुः । पुरुषः शतेन्द्रियः । शतेन्द्रिय आयुषि । शतेन्द्रिय इति शत-इन्द्रियः । आयुष्येव । एवेन्द्रिये । इन्द्रिये प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति यत् । यद् वै । वा अग्निः । अग्निराहितः । आहितो न । आहित इत्या – हितः । नर्ध्यते । ऋध्यते ज्यायः । ज्यायो भागधैयम् । भागधैयम् निकामयमानः । भागधैयमिति भाग-धैयम् । निकामयमानो यत् । निकामयमान इति नि – कामयमानः । यदाग्नेयम् । आग्नेयर् सर्वम् । सर्वम् भवति । भवति सा । सैव ।

```
एवास्य । अस्यर्द्धिः । ऋद्धिः सम् । सं वै । वा एतस्य ।
एतस्य गृहे । गृहे वाक् । वाख् सृज्यते । सृज्यते यः । योऽग्निम् ।
अग्निमुद्वासयते । उद्वासयते सः । उद्वासयत इत्युत् – वासयते ।
स वाचम् । वाच ए स एसृष्टाम् । स एसृष्टां यजमानः ।
सर्सृष्टामिति सं – सृष्टाम् । यजमान ईश्वरः । ईश्वरोऽनु । अनु
पराभवितोः । पराभवितोर् विभक्तयः । पराभवितोरिति परा-भवितोः ।
विभक्तयो भवन्ति । विभक्तय इति वि – भक्तयः । भवन्ति वाचः ।
वाचो विधृत्यै । विधृत्यै यजमानस्य । विधृत्या इति वि – धृत्यै ।
यजमानस्यापराभावाय । अपराभावाय विभक्तिम् ।
अपराभावायेत्यपरा – भावाय । 6 (50/62)
T.S.1.5.2.3 - Kramam
विभक्तिम् करोति । विभक्तिमिति वि – भक्तिम् । करोति ब्रह्म ।
ब्रह्मैव । एव तत् । तदकः । अकरुपा ्शु । उपा ्शु यजित ।
उपार्श्वित्युप – अर्शु । यजित यथा । यथा वामम् । वामं वसु ।
वसु विविदानः । विविदानो गूहति । गूहति तादृक् । तादृगेव ।
```

एव तत् । तदग्निम् । अग्निम् प्रति । प्रति स्विष्टकृतम् । स्विष्टकृतन्निः । स्विष्टकृतमितिं स्विष्ट-कृतम् । निराह । आह यथा । यथां वामम् । वामं वसुं । वसुं विविदानः । विविदानः प्रकाशम् । प्रकाशम् जिगमिषति । प्रकाशमिति प्र – काशम् । जिगमिषति तादृक् । तादृगेव । एव तत् । तद् विभक्तिम् । विभक्तिमुक्त्वा । विभक्तिमिति वि – भक्तिम् । उक्त्वा प्रयाजेन । प्रयाजेन वषट् । प्रयाजॆनेति प्र – याजॆन । वषट् करॊति । करॊत्यायतनात् । आयतनादेव । आयतनादित्या – यतनात् । एव न । नैति । एति यजमानः । यजमानो वै । वै पुरोडाशः । पुरोडाशः पशवः । पशवं एते । एते आहुंती । एते इत्येते । आहुंती यत् । आहुती इत्या – हुती । यदभितः । अभितः पुरोडाशम् । पुरोडाशमेते । एते आहुती । एते इत्येते । आहुती जुहोति । आहुती इत्या – हुती । 7 (50/61)

T.S.1.5.2.4 - Kramam जुहोति यजमानम् । यजमानमेव । एवोभयतः । उभयतः पशुभिः । पशुभिः परि । पशुभिरितिं पशु – भिः । परि गृह्णाति । गृह्णाति कृतयजुः । कृतयजुः सम्भृतसम्भारः । कृतयजुरिति कृत – यजुः । सम्भृतसम्भार इति सम्भृत – सम्भारः । इत्याहुः । आहुर् न । न सम्भृत्याः । सम्भृत्याः सम्भाराः । सम्भृत्या इति सम् – भृत्याः । सम्भारा न । सम्भारा इति सम् – भाराः । न यजुः । यजुः कर्तव्यम् । कर्तव्यमिति । इत्यथौं । अथौ खलुं । अथौ इत्यथौं । खलुं सम्भृत्याः । सम्भृत्यां एव । सम्भृत्या इति सम् – भृत्याः । एव सम्भाराः । सम्भाराः कर्तव्यम् । सम्भारा इति सम् – भाराः । कर्तव्यं यजुः । यजुर् यज्ञस्य । यज्ञस्य समृद्ध्यै । समृद्ध्यै पुनर्निष्कृतः । समृद्ध्या इति सम् – ऋद्ध्यै । पुनर्निष्कृतो रथः । पुनर्निष्कृत इति पुनः-निष्कृतः । रथो दक्षिणा । दक्षिणा पुनरुथस्यूतम् । पुनरुथस्यूतं वासः । पुनरुथस्यूतमिति पुनः – उथ्स्यूतम् । वासः पुनरुथ्सृष्टः । पुनरुथ्सृष्टो उनड्वान् । पुनरुथ्सृष्ट इति पुनः – उथ्सृष्टः । अनड्वान् पुनराधैयस्य ।

```
पुनराधेयस्य समृद्ध्यै । पुनराधेयस्यति पुनः – आधेयस्य ।
समृद्ध्यै सप्त । समृद्ध्या इति सम् – ऋद्ध्यै । सप्त तें ।
ते अग्ने । अग्ने समिधः । समिधः सप्त । समिध इति सं–इधः ।
सप्त जिह्वाः । जिह्वा इति । इत्यग्निहोत्रम् । अग्निहोत्रम् जुहोति ।
अग्निहोत्रमित्यग्नि – होत्रम् । जुहोति यत्रयत्र । यत्रयत्रैव ।
यत्रयत्रेति यत्र – यत्र । एवास्य । अस्य न्यक्तम् । न्यक्तम् ततः ( ) ।
न्यक्तमिति नि – अक्तम् । तत एव । 8 (50/67)
T.S.1.5.2.5 - Kramam
एवैनम् । एनमवं । अवरुन्धे । रुन्धे वीरहा । वीरहा वै । वीरहेति
॥
वीर – हा। वा एषः। एष देवानाम्। देवानां यः। योऽग्निम्।
अग्निमुद्वासयते । उद्वासयते तस्य । उद्वासयत इत्युत् – वासयते ।
तस्य वरुणः । वरुण एव । एवर्णयात् । ऋणयादाग्निवारुणम् ।
ऋणयादित्यृण – यात् । आग्निवारुण मेकादशकपालम् ।
आग्निवारुणमित्याग्नि – वारुणम् । एकादशकपालमनु ।
एकादशकपालमित्येकादश - कपालम् । अनु निः । निर् वपत् ।
```

वपेद् यम् । यञ्च । चैव । एव हन्ति । हन्ति यः । यश्च । चास्य । अस्यर्णयात् । ऋणयात् तौ । ऋणयादित्यृण – यात् । तौ भागधयेन । भागधेयेन प्रीणाति । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । प्रीणाति न । नार्तिम । आर्तिमा । आर्च्छति । ऋच्छति यजमानः । यजमान इति यजमानः ॥ 9 (36/43) (आ-ऽपराभावाय-परोडाशमते-आह्ती-ततः-षट्त्रिंश्शच्च) (A2) T.S.1.5.3.1 - Kramam भूमिर् भूम्ना । भूम्ना द्यौः । द्यौर् वरिणा । वरिणाऽन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षम् महित्वा । महित्वेति महि – त्वा ॥ उपस्थे ते । उपस्थ इत्युप – स्थे । ते देवि । देव्यदिते । अदितेऽग्निम् । अग्निमन्नादम् । अन्नादमन्नाद्याय । अन्नादमित्यन्न – अदम् । अन्नाद्याया । अन्नाद्यायेत्यन्न – अद्याय । आ दधै । दध इति दधै ॥ आऽयम् । अयम् गौः । गौः पृश्निः । पृश्निरक्रमीत् । अक्रमीदसंनत् । असनन् मातरम् । मातरम् पुनः । पुनरिति पुनः ॥ पितरम् च । च प्रयन्थ् । प्रयन्थ् सुवः । प्रयन्निति प्र – यन्न् । सुवरिति सुवः ॥ त्रि राज्याम । धाम वि । वि राजित । राजित वाक् । वाक् पतङ्गाय । पतङ्गाय शिश्रिय । शिश्रिय इति शिश्रिय ॥ प्रत्यस्य । अस्य वह । वह द्युभिः । द्युभिरिति द्यु – भिः ॥ अस्य प्राणात् । प्राणादपानती । प्राणादिति प्र – अनात् । अपानत्यन्तः । अपानतीत्यप – अनती । अन्तश्चरित । चरित रोचना । रोचनिति रोचना ॥ व्यख्यत् । अख्यन् मिहषः । मिहषः सुवः । सुविरिति सुवः ॥ यत् त्वा । त्वा कुद्धः । 10 (50/56)

T.S.1.5.3.2 - Kramam

कुद्धः परोवप । परोवप मन्युना । परोवपित परा — उवप । मन्युना यत् । यदवर्त्या । अवर्त्येत्यवर्त्या ॥ सुकल्पमग्ने । सुकल्पमिति सु — कल्पम् । अग्ने तत् । तत् तव । तव पुनः । पुनस्त्वा । त्वोत् । उद् दीपयामसि । दीपयामसीति दीपयामसि ॥ यते । ते मन्युपरोप्तस्य । मन्युपरोप्तस्य पृथिवीम् । मन्युपरोप्तस्य विक्षे । उत् द्ध्वसे । उत् द्द्ध्वसे । उद्ध्वसे ॥ आदित्या — । पृथिवीमनु । अनु दद्ध्वसे । दद्ध्वस इति दद्ध्वसे ॥ आदित्या — । विश्वे । विश्वे तत् । तद्देवाः । देवा वसवः । वसवश्च । च समाभरःत्र् ।

समाभरत्रिति सम् – आभरत्र ॥ मनो ज्योतिः । ज्योतिर् जुषताम् । जुषतामाज्यम् । आज्यं वैच्छिन्नम् । विच्छिन्नं यज्ञम् । विच्छिन्नमिति वि – छिन्नम् । यज्ञ ए सम् । समिमम् । इमम् दधातु । दधात्विति दधातु ॥ बृहस्पतिस्तनुताम् । तनुतामिमम् । इमम् नः । नो विश्वें । विश्वें देवाः । देवा इह । इह मादयन्ताम् । मादयन्तामिति मादयन्ताम् ॥ सप्त तें । ते अग्ने । अग्ने सिमधः । सिमधः सप्त । समिध इति सम् – इधः । सप्त जिह्वाः । जिह्वाः सप्त । सप्तर्.षयः । 11 (50/55) T.S.1.5.3.3 - Kramam ऋषयः सप्त । सप्त धाम । धाम प्रियाणि । प्रियाणीति प्रियाणि ॥ सप्त होत्राः । होत्राः सप्तधा । सप्तधा त्वा । सप्तधिति सप्त – धा । त्वा यजन्ति । यजन्ति सप्त । सप्त योनीः । योनीरा । आ पृणस्व । पृणस्वा घृतेन । घृतेनेति घृतेन ॥ पुनरूर्जा । ऊर्जा नि । नि वर्तस्व ।

वर्तस्व पुनः । पुनरग्ने । अग्न इषा । इषा ऽऽयुषा । आयुषेत्यायुषा ॥ पुनर् नः । नः पाहि । पाहि विश्वतः । विश्वतः इति विश्वतः ॥

सह रय्या । रय्या नि । नि वर्तस्व । वर्तस्वाग्ने । अग्ने पिन्वस्व ।

पिन्वस्व धारया । धारयेति धारया ॥ विश्वफिरनया विश्वतः । विश्विपिस्नयेति विश्व – फ्स्निया । विश्वतस्परि । परीति परि ॥ लेकः सलेकः । सलेकः सुलेकः । सलेक इति स – लेकः । सुलेकस्ते । सुलेक इति सु – लेकः । ते नः । न आदित्याः । आदित्या आज्यम् । आज्यम् जुषाणाः । जुषाणा वियन्तु । वियन्तु केतः । केतः सकेतः । सकेतः सुकेतः । सकेत इति स – केतः । सुकेतस्ते । सुकेत इति सु – केतः । ते नः । न आदित्याः । आदित्या आज्यम् । आज्यम् जुषाणाः । जुषाणा वियन्तु । वियन्तु विवस्वान् । विवस्वा ए अदितिः । अदितिर् देवजूतिः । देवजूतिस्ते । देवजूतिरिति देव – जूतिः । ते नः () । न आदित्याः । आदित्या आज्यम् । आज्यम् जुषाणाः । जुषाणा वियन्तु । वियन्त्वितं वियन्तु ॥ 12 (63/70) (त्वा-जिह्वाः सप्त-सुकॆतस्तॆ न-स्त्रयों दश च) (A3)

T.S.1.5.4.1 - Kramam

भूमिर् भूम्ना । भूम्ना द्यौः । द्यौर् वरिणा । वरिणेति । इत्याह । ॥ ॥ ॥ आहाशिषा । आशिषैव । आशिषेत्या – शिषा । एवैनम् । एनमा । आ धत्ते । धत्ते सर्पाः । सर्पा वै । वै जीर्यन्तः । जीर्यन्तोऽमन्यन्त । अमन्यन्त सः । स एतम् । एतम् कंसर्णीरः । कसर्णीरः काद्रवेयः । काद्रवयो मन्त्रम् । मन्त्रमपश्यत् । अपश्यत् ततः । ततो वै । वै ते । ते जीर्णाः । जीर्णास्तनूः । तनूर् अपं । अपाध्नत । अघ्नत सर्पराज्ञियाः । सर्पराज्ञियां ऋग्भिः । सर्पराज्ञिया इति सर्प - राज्ञियाः । ऋग्भिर् गार्.हंपत्यम् । ऋग्भिरित्यृक् - भिः । गार्.हंपत्यमा । गार्.हंपत्यमिति गार्.हं – पत्यम् । आ दंधाति । दधाति पुनर्नवम् । पुनर्नवमेव । पुनर्नवमिति पुनः – नवम् । एवैनम् । एनमजरम् । अजरम् कृत्वा । कृत्वाऽऽधत्ते । आ धत्ते । धत्तेऽथौ । अथो पूतम् । अथो इत्यथों । पूतमेव । एव पृथिवीम् । पृथिवीमन्नाद्यम् । अन्नाद्यन्न । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । नोपं । उपानमत् । अनमथ् सा । सैतम् । एतम् मन्त्रम् । 13 (50/57)

T.S.1.5.4.2 - Kramam मन्त्रमपञ्यत् । अपञ्यत् ततः । ततो वै । वै ताम् । तामन्नाद्यम् । अन्नाद्यमुप । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । उपानमत् । अनमद् यत् । यथ् सर्पराज्ञियाः । सर्पराज्ञिया ऋग्भिः । सर्पराज्ञिया इति सर्प - राज्ञियाः । ऋग्भिर् गार्.हपत्यम् । ऋग्भिरित्यृक् - भिः । गार्.हपत्यमादधाति । गार्.हपत्यमिति गार्.ह – पत्यम् । आदधात्यन्नाद्यस्य । आदधातीत्या – दधाति । अन्नाद्यस्यावरुद्ध्यै । अन्नाद्यस्येत्यन्न – अद्यस्य । अवरुद्ध्या अथो । अवरुद्ध्या इत्यवं – रुद्ध्यै । अथों अस्याम् । अथो इत्यथों । अस्यामेव । एवैनम् । एनम् प्रतिष्ठितम् । प्रतिष्ठितमा । प्रतिष्ठितमिति प्रति – स्थितम् । आ धत्ते । धत्ते यत् । यत् त्वा । त्वा कुद्धः । कुद्धः परोवपं । परोवपेति । परोवपेति परा – उवप । इत्याह । आहाप । अप हुते । हुत एव । एवास्मैं । अस्मै तत् । तत् पुनः । पुनस्त्वा । त्वोत् । उद्दीपयामसि । दीपयामसीति । इत्याह । आह सम् । समिन्धे । इन्ध एव । एवैनम् । एनं ँयत् । यत्ते ।

ते मन्यूपरोप्तस्य । मन्यूपरोप्तस्यति । मन्यूपरोप्तस्यति मन्यु – परोप्तस्य । इत्याह । आह देवताभिः । देवताभिरेव । एवैनम् । 14 (50/61)

<u>T.S.1.5.4.3 - Kramam</u>

एन एसम्। सम् भरति। भरति वि। विवै। वा एतस्य। एतस्य यज्ञः । यज्ञः छिद्यते । छिद्यते यः । योऽग्निम् । अग्निमुद्वासयते । उद्यासयते बृहस्पतिवत्या । उद्यासयत इत्युत् – वासयते । बृहस्पतिवत्यर्चा । बृहस्पतिवत्येति बृहस्पति – वत्या । ऋचोपं । उप तिष्ठते । तिष्ठते ब्रह्म । ब्रह्म वै । वै देवानाम् । देवानाम् बृहस्पतिः । बृहस्पतिर् ब्रह्मणा । ब्रह्मणैव । एव यज्ञम् । यज्ञ ए सम् । सम् दधाति । दधाति विच्छिन्नम् । विच्छिन्नं "यज्ञम् । विच्छिन्नमिति वि – छिन्नम् । यज्ञ सम्। समिमम्। इमम् दधातु। दधात्विति। इत्याह। आह सन्तत्यै । सन्तत्यै विश्वे । सन्तत्या इति सम् – तत्यै । विश्वे देवाः । देवा इह । इह मादयन्ताम् । मादयन्तामिति । इत्याह । आह सन्तत्य । सन्तत्येव । सन्तत्येति सम् – तत्य । एव यज्ञम् । यज्ञम् देवेभ्यः । देवेभ्योऽनु । अनु दिशति । दिशति सप्त । सप्त तें । ते अग्ने ।

अग्ने समिधः । समिधः सप्त । समिध इति सम् – इधः । सप्त जिह्वाः । जिह्वा इति । 15 (50/56) T.S.1.5.4.4 - Kramam इत्याह । आह सप्तसप्त । सप्तसप्त वै । सप्तसप्तिति सप्त-सप्त । वै संप्तधा । सप्तधाउग्नेः । सप्तधिति सप्त – धा । अग्नेः प्रियाः । प्रियास्तनुवः । तनुवस्ताः । ता एव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे पुनः । पुनरूर्जा । ऊर्जा सह । सह रय्या । रय्येति । इत्यभितः । अभितः पुरोडाशम् । पुरोडाशमाहुती । आहुती जुहोति । आहुती इत्या-हुती । जुहोति यजमानम् । यजमानमेव । एवोर्जा । ऊर्जा च । च रय्या । रय्या च । चोभयतः । उभयतः परि । परि गृह्णाति । गृह्णात्यादित्याः । आदित्या वै । वा अस्मात् । अस्माल्लोकात् । लोकादमुम् । अमुं लोकम् । लोकमायत्र् । आयन् ते । तेऽमुष्मित्र् । अमुष्मिन् लाके । लाके वि । व्यतृष्यत्र् । अतृष्यन् ते । त इमम् । इमं लाकम् । लाकम् पुनः । पुनरभ्यवेत्यं । अभ्यवेत्याग्निम् । अभ्यवेत्यत्यभि - अवेत्य । अग्निमाधाय । आधायैतान् ()।

आधायत्या – धाय । एतान्. होमान् । होमानजुहवुः । अजुहवुस्ते । त आद्र्ध्नुवन्न् । आद्र्ध्नुवन् ते । ते सुवर्गम् । सुवर्गं लोकम् । सुवर्गमिति सुवः-गम् । लोकमायन्न् । आयन्. यः । यः पराचीनम् । पराचीनम् पुनराधयात् । पुनराधयादग्निम् । पुनराधयादिति पुनः – आधयात् । अग्निमादधीत । आदधीत सः । आदधीतत्या – दधीत । स एतान् । एतान्. होमान् । होमाञ्जुहुयात् । जुहुयाद् याम् । यामेव । एवादित्याः । आदित्या ऋद्धिम् । ऋिद्धमाद्र्ध्नुवन् । आद्र्ध्नुवन् ताम् । तामेव । एवर्ध्नोति । ऋध्नोतीत्यृध्नीति ॥ 16 (75/83) (सैतं–देवताभिरेव–जिह्वा–एतान्–पञ्चवि एशतिश्च) (४४) T.S.1.5.5.1 - Kramam उपप्रयन्तो अद्ध्वरम् । उपप्रयन्त इत्युप – प्रयन्तः । अद्ध्वरम् आरे अस्मे । अस्मे च । अस्मे इत्यस्मे । च शृण्वते । शृण्वत इति शृण्वते ॥ अस्य प्रताम् । प्रतामनु । अनु द्युतम् । द्युत्र शुक्रम् । शुक्रम् दुदुहे । दुदुहे अहयः । अहय इत्यहयः ॥

पयः सहस्रसाम् । सहस्रसामृषिम् । सहस्रसामिति सहस्र – साम् । ऋषिमित्यृषिम् ॥ अग्निर् मूर्द्धा । मूर्द्धा दिवः । दिवः ककुत् । ककुत् पतिः । पतिः पृथिव्याः । पृथिव्या अयम् । अयमित्ययम् ॥ अपाण् रेताण्सि । रेताण्सि जिन्वति । जिन्वतीति जिन्वति ॥ अयमिह । इह प्रथमः । प्रथमो धायि । धायि धातृभिः । धातृभिर्. होता । धातृभिरिति धातृ – भिः । होता यजिष्ठः । यजिष्ठो अद्ध्वरेषु । अद्ध्वरेष्टीड्यः । ईड्य इतीड्यः ॥ यमप्नवानः । अप्नवानो भृगवः । भृगवो विरुरुचुः । विरुरुचुर् वनेषु । विरुरुचुरिति वि – रुरुचुः । वनेषु चित्रम् । चित्रं विभुवम् । विभुवं विञ्नविञ्ने । विभुवमिति वि – भुवम् । विशेविश इति विशे – विशे ॥ उभा वाम् । वामिन्द्राग्नी । इन्द्राग्नी आहुवद्ध्यै । इन्दाग्नी इतीन्द्र – अग्नी । आहुवद्ध्या उभा । 17 (50/57) T.S.1.5.5.2 - Kramam उभा राधसः । राधसः सह । सह मादयद्ध्ये । मादयध्या इति मादयद्ध्यै ॥ उभा दातारौ । दाताराविषाम् । इषा 🗸 रयीणाम् ।

रयीणामुभा । उभा वाजस्य । वाजस्य सातये । सातये हुवे । हुवे वाम् । वामिति वाम् ॥ अयम् ते । ते योनिः । योनिर्. ऋत्वियः । ऋत्वियो यतः । यतो जातः । जातो अरोचथाः । अरोचथा इत्यरोचथाः । तम् जानन्न् । जानन्नग्ने । अग्न आ । आ रोह । रोहाथ । अथा नः । नो वर्द्धय । वर्द्धया रियम् । रियमिति रियम् ॥ अग्न आयू ्षि । आयू ्षि पवसे । पवस आ । आ सुव । सुवोर्जम् । ऊर्जिमिषम् । इषम् च । च नः । न इति नः ॥ आरे बाधस्व । बाधस्व ुच्छुनाम् ॥ दुच्छुनामिति दुच्छुनाम् ॥ अग्ने पवस्व । पवस्व स्वपाः । स्वपा अस्मे । स्वपा इति सु – अपाः । अस्मे वर्चः । अस्मे इत्यस्मे । वर्चः सुवीर्यम् । सुवीर्यमिति सु – वीर्यम् ॥ दधत् पोषम् । पोषं रियम् । रियम् मियं । 18 (50/52) T.S.1.5.5.3 - Kramam मयीति मयि ॥ अग्ने पावक । पावक रोचिषा । रोचिषा मन्द्रया । मन्द्रया देव । देव जिह्नया । जिह्नयेति जिह्नया ॥ आ देवान् । देवान्. विक्षि । विक्षि यिक्षे । यिक्षे च । चेति च ॥ स नः । नः पावक ।

T.S.1.5.5.4 - Kramam

तनुवा ऊनम्। ऊनम् तत्। तन्मे। म आ। आ पृण। पृण चित्रावसो । चित्रावसो स्वस्ति । चित्रावसो इति चित्रं – वसो । स्वस्ति ते । ते पारम् । पारमंशीय । अशीयेन्धानाः । इन्धानास्त्वा । त्वा शतम्। शत्रं हिमाः। हिमा द्युमन्तः। द्युमन्तः सम्। द्युमन्त इति द्यु – मन्तः । समिधीमहि । इधीमहि वयस्वन्तः । वयस्वन्तो वयस्कृतम् । वयस्कृतं यशस्वन्तः । वयस्कृतमिति वयः – कृतम् । यशस्वन्तो यशस्कृतम् । यशस्कृतं एं सुवीरासः । यशस्कृतमिति यशः – कृतम् । सुवीरासो अदाभ्यम् । सुवीरास इति सु – वीरासः । अदाभ्यमित्यदाभ्यम् ॥ अग्ने सपत्नदम्भनम् । सपत्रदम्भनं वर्षेष्ठे । सपत्रदम्भनमिति सपत्र – दम्भनम् । ा । । । । । । । । । । । वर्.षिष्ठे अधि । अधि नाके । नाक इति नाके ॥ सम् त्वम् । त्वमग्ने । अग्ने सूर्यस्य । सूर्यस्य वर्चसा () । वर्चसाऽगथाः । अगथाः सम् । समृषीणाम् । ऋषीणा ७ स्तुतेन । स्तुतेन सम् । सम् प्रियेण । प्रियेण धाम्ना । धाम्नेति धाम्ना ॥ त्वमग्ने । अग्ने सूर्यवर्चाः । सूर्यवर्चा असि । सूर्यवर्चा इति सूर्यं – वर्चाः । असि सम् । सम् माम् । मामायुषा ।

आयुषा वर्चसा । वर्चसा प्रजया । प्रजया सृज । प्रजयेति प्र – जया । सृजेति सृज ॥ **20** (67/77) (आहु वद्ध्यै-पोषर् रियं-मे-वर्चसा-सप्त दश च) (A5) T.S.1.5.6.1 - Kramam सम् पश्यामि । पश्यामि प्रजाः । प्रजा अहम् । प्रजा इति प्र-जाः । अहमिडंप्रजसः । इंडप्रजसो मानवीः । इंडप्रजस इतीडं-प्रजसः । मानवीरिति मानवीः ॥ सर्वा भवन्तु । भवन्तु नः । नो गृहे । गृह इति गृहे ॥ अम्भः स्थ । स्थाम्भः । अम्भो वः । वो भक्षीय । भक्षीय महः। महः स्थ। स्थ महः। महो वः। वो भक्षीय। भक्षीय सहः। सहः स्थ। स्थ सहः। सहो वः। वो भक्षीय। भक्षीयोर्जः । ऊर्जः स्थ । स्थोर्जम् । ऊर्जं वः । वो भक्षीय । भक्षीय रेवतीः । रेवती रमद्ध्वम् । रमद्ध्वमस्मिन्न् । अस्मिन् ँलोके । लोकेंऽस्मिन् । अस्मिन् गोष्ठे । गोष्ठेंऽस्मिन्न् । गोष्ठ इति गो – स्थे । अस्मिन् क्षये । क्षयेऽस्मिन्न् । अस्मिन्. योनौ । योनाविह । इहैव ।

एव स्त । स्तेतः । इतो मा । माऽप । अप गात । गात बह्वीः । बह्वीर् में । में भूयास्त । भूयास्त सं⊍्हिता । 21 (50/53) T.S.1.5.6.2 - Kramam स्ट्हिताऽसि । स्ट्हितेति सम् – हिता । असि विश्वरूपीः । विश्वरूपीरा । विश्वरूपीरिति विश्व – रूपीः । आ मा । मोर्जा । ऊर्जा विशा। विशा। आ गौपत्येन । गौपत्येना। आ रायः। रायस्पोषंण । पोषंण सहस्रपोषम् । सहस्रपोषं वः । सहस्रपोषमिति सहस्र – पोषम् । वः पुष्यासम् । पुष्यासम् मयि । मयि वः । वो रायः । रायः श्रयन्ताम् । श्रयन्तामिति श्रयन्ताम् ॥ उपं त्वा । त्वाऽग्ने । अग्ने दिवेदिवे । दिवेदिवे दोषांवस्तः । दिवेदिव इति दिवे – दिवे । दोषावस्तर् धिया । दोषावस्तरिति दोषा – वस्तः । धिया वयम् । वयमिति वयम् ॥ नमो भरन्तः । भरन्त आ । एमसि । इमसीतीमसि ॥ । ॥ ॥ - । राजन्तमद्ध्वराणाम् । अद्ध्वराणाम् गोपाम् । गोपामृतस्य । गोपामिति गो - पाम् । ऋतस्य दीदिविम् । दीदिविमिति दीदिविम् । वर्द्धमान ॥ स्व । स्व दमें । दम इति दमें ॥ स नः । नः पिता । पितेव । इव सूनवें । सूनवेऽग्नें । अग्ने सूपायनः । सूपायनों भव ।

```
सूपायन इति सु - उपायनः । भवेति भव ॥ सचस्वा नः ।
नः स्वस्तयें । स्वस्तय इति स्वस्तयें ॥ अग्ने त्वम् । 22 (50/57)
T.S.1.5.6.3 - Kramam
त्वम् नः । नो अन्तमः । अन्तम इत्यन्तमः ॥ उत त्राता । त्राता शिवः ।
शिवो भव । भव वरूथ्यः । वरूथ्यं इति वरूथ्यः ॥ तम् त्वा । त्वा
शोचिष्ठ । शोचिष्ठ दीदिवः । दीदिव इति दीदिवः ॥ सुम्नायं नूनम् ।
नूनमीमहे । ईमहे सिखंभ्यः । सिखंभ्य इति सिखं – भ्यः ॥
वसुरिगः । अग्निर् वसुश्रवाः । वसुश्रवा इति वसु – श्रवाः ॥ अच्छा
निक्षि । निक्षि द्युमत्तमः । द्युमत्तमो रियम् । द्युमत्तम इति द्युमत्–तमः ।
रियम् दाः । दा इति दाः ॥ ऊर्जा वः । वः पश्यामि । पश्याम्यूर्जा ।
ऊर्जा मा । मा पञ्यत । पञ्यत रायः । रायस्पोषंण । पोषंण वः ।
वः पञ्यामि । पञ्यामि रायः । रायस्पोषेण । पोषेण मा । मा पञ्यत ।
पश्यतेडाः । इडाः स्थ । स्थ मधुकृतः । मधुकृतः स्योनाः ।
मधुकृत इति मधु-कृतः । स्योना मा । मा । आ विशत । विशतेराः ।
इरा मदः । मद इति मदः ॥ सहस्रपोषं वः ।
```

सहस्रपोषमिति सहस्र - पोषम् । वः पुष्यासम् । प्ष्यासम् मयि । 23 (50/53) T.S.1.5.6.4 - Kramam मयि वः । वौ रायः । रायः श्रयन्ताम् । श्रयन्तामिति श्रयन्ताम् ॥ तथ् सवितुः । सवितुर् वरेण्यम् । वरेण्यम् भर्गः । भर्गो देवस्य । देवस्य धीमहि । धीमहीति धीमहि ॥ धियो यः । यो नः । नः प्रचोदयात् । प्रचोदयादिति प्र – चोदयात् ॥ सोमान अस्वरणम् । स्वरणम् कृणुहि । कृणुहि ब्रह्मणः । ब्रह्मणस्पते । पत इति पते ॥ कक्षीवन्तं यः । कक्षीवन्तमिति कक्षी – वन्तम् । य औशिजम् । औशिजमित्यौशिजम् ॥ कदाचन । चन स्तरीः । स्तरीरसि । असि न । नेन्द्र । इन्द्र सश्चिस । सश्चिस दाशुष । दाशुष इति दाशुष । उपोपेत् । उपोपेत्युपं – उप । इन्नु । नु मघवन् । मघवन् भूयः । मघवन्निति मघ – वन्न् । भूय इत् । इन्नु । नु ते । ते दानम् । दानम् देवस्य । देवस्य पृच्यते । पृच्यत इति पृच्यते ॥ परि त्वा । त्वाऽग्ने । अग्ने पुरम् । पुरं वयम् । वयं विप्रम् । विप्रज् सहस्य । सहस्य धीमहि । धीमहीति धीमहि ॥ धृषद्वर्णम् दिवॆदिवॆ ।

धृषद्वर्णमिति धृषत् - वर्णम् ()। दिवेदिवे भेतारम्। दिवेदिव इति दिवे - दिवे । भेतारम् भङ्गुरावतः । भङ्गुरावत इति भङ्गुर – वतः ॥ अग्ने गृहपते । गृहपते सुगृहपतिः । गृहपत इति गृह - पतॆ । सुगृहपतिरहम् । सुगृहपतिरिति सु - गृहपतिः । अहम् त्वया । त्वया गृहपतिना । गृहपतिना भूयासम् । गृहपतिनेति गृह - पतिना । भूयास ं सुगृहपतिः । सुगृहपतिर् मया । सुगृहपतिरितिं सु - गृहपतिः । मया त्वम् । त्वम् गृहपतिना । गृहपतिना भूयाः । गृहपतिनेति गृह – पतिना । भूयाः शतम् । रात ्र हिमाः । हिमास्ताम् । तामाशिषम् । आशिषमा । आशिषमित्या – शिषम् । आ शासे । शासे तन्तवे । तन्तवे ज्योतिष्मतीम् । ज्योतिष्मतीम् ताम् । तामाशिषम् । आशिष मा । आशिषमित्या – शिषम् । आ शासे । शसेऽमुष्मै । अमुष्मै ज्योतिष्मतीम् । ज्योतिष्मतीमिति ज्योतिष्मतीम् ॥ 24 (79/91) (भूयास्त-स्वस्तयॆऽग्नॆ-पुष्यासं-धृषद्वर्ण-मॆकान्न त्रिङ्शच्वं) (A6)

T.S.1.5.7.1 - Kramam

अयंज्ञो वै । वा एषः । एष यः । योऽसामा । असामोपप्रयन्तः । उपप्रयन्तो अद्ध्वरम् । उपप्रयन्त इत्युप – प्रयन्तः । अद्ध्वरमिति । इत्याह । आह स्तोमम् । स्तोममेव । एवास्मै । अस्मै युनिक । युनक्त्युप । उपेति । इत्याह । आह प्रजा । प्रजा वै । प्रजेति प्र – जा। वै पश्वः। पश्व उप। उपेमम्। इमं ँलोकम्। लोकम् प्रजाम् । प्रजामेव । प्रजामिति प्र – जाम् । एव पशून् । पशूनिमम् । इमं ँलोकम् । लोकमुपं । उपैति । एत्यस्य । अस्य प्रनाम् । प्रनामनु । अनु द्युतम् । द्युतमिति । इत्याह । आह सुवर्गः । सुवर्गी वै। सुवर्ग इति सुवः – गः। वै लोकः। लोकः प्रतः। प्रतः सुवर्गम् । सुवर्गमेव । सुवर्गमिति सुवः – गम् । एव लोकम् । लोक ए समारोहति । समारोहत्यग्निः । समारोहतीति सम् – आरोहित । अग्निर् मूर्द्धा । मूर्द्धा दिवः । दिवः ककुत् । ककुदिति । इत्याह । आह मूर्द्धानम् । मूर्द्धानमेव । 25 (50/56)

T.S.1.5.7.2 - Kramam एवैनम् । एन ए समानानाम् । समानानाम् करोति । करोत्यथौ । अथों देवलोकात् । अथो इत्यथों । देवलोकादेव । देवलोकादिति देव – लोकात् । एव मनुष्यलोके । मनुष्यलोके प्रति । मनुष्यलोक इति मनुष्य – लोके । प्रति तिष्ठति । तिष्ठत्ययम् । अयमिह । इह प्रथमः । प्रथमो धायि । धायि धातृभिः । धातृभिरिति । धातृभिरिति धातृ – भिः । इत्याह । आह मुख्यम् । मुख्यमेव । एवैनम् । एनम् करॊति । करॊत्युभा । उभा वाम् । वामिन्द्राग्नी । इन्द्राग्नी आहुवद्ध्यै । इन्द्राग्नी इतीन्द्र – अग्नी । आहुवद्ध्या । । । । । । । । । इति । इत्याह । आहौजः । ओजो बलम् । बलमेव । एवाव । अवं रुन्धे । रुन्धेऽयम् । अयम् ते । ते योनिः । योनिर्. ऋत्वियः । ऋत्विय इति । इत्याह । आह पश्वः । पश्वा वै । वै रियः । रियः पशून् । पशूनेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे षडि्भः । षड्भिरुप । पड्भिरिति षट् – भिः । उप तिष्ठते । तिष्ठते षट् । षड् वै। वा ऋतवः। 26 (50/56)

T.S.1.5.7.3 - Kramam

ऋतवं ऋतुषु । ऋतुष्वेव । एव प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति षड्भिः । षड्भिरुत्तराभिः । षड्भिरिति षट् – भिः । उत्तराभिरुपं । उत्तराभिरित्युत् – तराभिः । उपं तिष्ठते । तिष्ठते द्वादंश । द्वादंश सम् । सम् पद्यन्ते । पद्यन्ते द्वादेश । द्वादेश मासाः । मासाः सम्वथ्सरः । सम्वथ्सरः संम्वथ्सरे । सम्वथ्सर इति सम् – वथ्सरः । सम्वथ्सर एव । सम्वथ्सर इति सम् – वथ्सरे । एव प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति यथा । यथा वै । वै पुरुषः । पुरुषोऽश्वः । अश्वो गौः । गौर् जीर्यति । जीर्यत्येवम् । एवमग्निः । अग्निराहितः । आहितो जीर्यति । आहित इत्या – हितः । जीर्यति सम्वथ्सरस्य । सम्वथ्सरस्य परस्तात् । सम्वथ्सरस्येति सं – वथ्सरस्य । परस्तां दाग्निपावमानीभिः । आग्निपावमानीभिरुपं । आग्निपावमानीभिरित्याग्नि – पावमानीभिः । उपं तिष्ठते । तिष्ठते पुनर्नवम् । पुनर्नवमेव । पुनर्नवमिति पुनः – नवम् । एवैनम् । एनमजरम् । अजरम् करोति । करोत्यथौं । अथौं पुनाति । अथो इत्यथों । पुनात्येव । एवोपं । उपं तिष्ठते । तिष्ठते योगः ।

योग एव। एवास्य। अस्यैषः। एष उप। उप तिष्ठते।
- ।
तिष्ठते दमः। 27 (50/59)

T.S.1.5.7.4 - Kramam

दम एव । एवास्य । अस्यैषः । एष उप । उप तिष्ठते । तिष्ठते याच्ञा । याच्ञैव । एवास्य । अस्यैषा । एषोप । उप तिष्ठते । तिष्ठते यथा । यथा पापीयान् । पापीयाञ्छ्रेयसे । श्रेयस आहत्य । आहत्य नमस्यति । आहत्येत्या–हत्यं । नमस्यति तादृक् । तादृगेव । एव तत् । तदायुर्धाः । आयुर्दा अग्ने । आयुर्दा इत्यायुः – दाः । अग्नेऽसि । अस्यायुः । आयुर्मे । मे देहि । देहीति । इत्याह । आहायुर्दाः । आयुर्दा हि । आयुर्दा इत्यायुः – दाः । ह्येषः । एष वर्चीदाः । वर्चीदा अग्ने । वर्चोदा इति वर्चः – दाः । अग्नेऽसि । असि वर्चः । वर्चो मे । में देहि । देहीति । इत्याह । आह वर्चीदाः । वर्चीदा हि । वर्चीदा इति वर्चः - दाः । ह्येषः । एष तनूपाः । तनूपा अग्ने । तनूपा इति तनू – पाः । अग्नेऽसि । असि तनुवम् । तनुवम् मे । मे पाहि । पाहीति । इत्याह । आह तनूपाः । 28 (50/56)

T.S.1.5.7.5 - Kramam

तनूपा हि । तनूपा इति तनू – पाः । ह्येषः । एषोऽग्नै । अग्ने यत् । यन्में । में तनुवाः । तनुवां ऊनम् । ऊनम् तत् । तन्में । म आ । आ पृण। पृणेति। इत्याह। आह यत्। यन्मे। मे प्रजायै। प्रजायै पशूनाम् । प्रजाया इति प्र – जायै । पशूनामूनम् । ऊनम् तत् । तन्में । म आ । आ पूरय । पूरयेति । इति वाव । वावैतत् । एतदाह । आह चित्रावसो । चित्रावसो स्वस्ति । चित्रावसो इति चित्र-वसो । स्वस्ति ते । ते पारम् । पारमंशीय । अशीयेति । इत्याह । आह रात्रिः । रात्रिर् वै । वै चित्रावसुः । चित्रावसुरव्युष्ट्यै । चित्रावसुरिति चित्र – वसुः । अव्युष्ट्यै वै । अव्युष्ट्या इत्यवि – उष्ट्यै । वा एतस्यै । एतस्यै पुरा । पुरा ब्राह्मणाः । ब्राह्मणा अभैषुः । अभैषुर् व्युष्टिम् । व्युष्टिमेव । व्युष्टिमिति वि – उष्टिम् । एवावं । अवं रुन्धे । रुन्ध इन्धानाः । इन्धानास्त्वा । त्वा शतम् । शतर् हिमाः । **29** (**50/56**)

T.S.1.5.7.6 - Kramam हिमा इति । इत्याह । आह रातायुः । रातायुः पुरुषः । रातायुरिति शत – आयुः । पुरुषः शतेन्द्रियः । शतेन्द्रिय आयुषि । शतेन्द्रिय इति शत – इन्द्रियः । आयुष्येव । एवेन्द्रिये । इन्द्रिये प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठत्येषा । एषा वै । वै सूर्मी । सूर्मी कर्णकावती । कर्णकावत्येतया । कर्णकावतीति कर्णक – वती । एतया ह । ह स्म । स्म वै । वै देवाः । देवा असुराणाम् । असुराणा ए शततर् हान् । शततर्.हा स्तृ एहिन्ति । शततर्.हानिति शत – तर्.हान् । तृ एहिन्ति यत् । यदेतया । एतया समिधम् । समिधमादधाति । समिधमिति सम् – इधम् । आदधाति वज्रम् । आदधातीत्या – दधाति । वज्रमेव । एवैतत् । एतच्छतघ्नीम् । शतघ्नीं यजमानः । शतघ्नीमिति शत - घ्नीम् । यजमानो भ्रातृव्याय । भ्रातृव्याय प्र । प्र हरति । हरति स्तृत्यै । स्तृत्या अछम्बट्कारम् । अछम्बट्कारण् सम् । अछम्बट्कारमित्यछम्बट् – कारम् । सन्त्वम् । त्वमंग्ने । अग्ने सूर्यस्य । सूर्यस्य वर्चसा । वर्चसाऽगथाः । अगथा इति ।

इत्याह । आहैतत् । एतत् त्वम् । त्वमसि । असीदम् । इदमहम् () । अहम् भूयासम् । भूयासमिति । इति वाव । वावैतत् । एतदाह । आह त्वम् । त्वमग्ने । अग्ने सूर्यवर्चाः । सूर्यवर्चा असि । सूर्यवर्चा इति सूर्य - वर्चाः । असीति । इत्याह । आहाशिषम् । आशिषमेव । शास्त इति शास्ते ॥ 30 (66/76) (मूर्खान ए-षड्वा-एष उप तिष्ठते-पाहीत्याह-रात-महर् षोडरा च) (४७) T.S.1.5.8.1 - Kramam सं पश्यामि । पश्यामि प्रजाः । प्रजा अहम् । प्रजा इति प्र – जाः । अहमिति । इत्याह । आह यावन्तः । यावन्त एव । एव ग्राम्याः । ग्राम्याः पञ्चवः । पञ्चवस्तान् । तानेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धेऽम्भः । अम्भः स्थ । स्थाम्भः । अम्भो वः । वो भक्षीय । भक्षीयति । इत्याह । आहाम्भः । अम्भो हि । ह्येताः । एता महः । महः स्थ । स्थ महः । महो वः । वो भक्षीय । भक्षीयति । इत्याह । आह महः । महो हि । ह्यंताः । एताः सहः । सहः स्थ । स्थ सहः । सहों वः । वो भक्षीय । भक्षीयेति । इत्याह । आह सहः ।

सहो हि । ह्यंताः । एता ऊर्जः । ऊर्ज स्थ । स्थोर्जम् । ऊर्जं वः । वो भक्षीय । भक्षीयति । इत्याह । 31 (50/51) T.S.1.5.8.2 - Kramam आहोर्जः । ऊर्जो हि । ह्यंताः । एता रेवतीः । रेवती रमद्ध्वम् । रमद्ध्वमिति । इत्याह । आह पश्चंः । पश्चो वै । वै रेवतीः । रेवतीः पशून् । पशूनेव । एवात्मन् । आत्मन् रमयते । रमयत इह । इहैव । एव स्त । स्तेतः । इतो मा । माऽप । अप गात । गातेति । इत्याह । आह ध्रुवाः । ध्रुवा एव । एवैनाः । एना अनपगाः । अनपगाः कुरुते । अनपगा इत्यनपा – गाः । कुरुत इष्टकचित् । इष्टकचिद् वै । इष्टकचिदितींष्टक – चित् । वा अन्यः । अन्योऽग्निः । अग्निः पंशुचित् । पशुचिदन्यः । पशुचिदिति पशु – चित् । अन्यः सर्हिता । सर्हिताऽसि । सर्हितेति सम् – हिता । असि विश्वरूपीः । विश्वरूपीरिति । विश्वरूपीरिति विश्व – रूपीः । इति वथ्सम् । वथ्समभि । अभि मृश्तति । मृशत्युप । उपैव । एवैनम् । एनम् धत्ते । धत्ते पशुचितम् । पशुचितमेनम् ।

पशुचितमिति पशु – चितम्। एनम् कुरुते। कुरुते प्र। --- प्रवै। 32 (50/56)

T.S.1.5.8.3 - Kramam

वा एषः । एषोऽस्मात् । अस्माल्लोकात् । लोकाच्च्यवते । च्यवते यः । य आहवनीयम् । आहवनीयमुपतिष्ठते । ॥ ॥ । । । । । अञ्चलनीयमित्या – हवनीयम् । उपतिष्ठते गार्.हपत्यम् । उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते । गार्.हपत्यमुप । गार्.हपत्यमिति गार्.ह – पत्यम् । उप तिष्ठते । तिष्ठतेऽस्मिन्न् । अस्मिन्नेव । एवलोके । लोके प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठत्यथौ । अथौ गार्.हंपत्याय । अथौ इत्यथौ । गार्.हंपत्यायैव । गार्.हंपत्यायॆति गार्.हं – पत्याय । एव नि । नि हुते । हुते गायत्रीभिः । गायत्रीभिरुपं । उपं तिष्ठते । तिष्ठते तेजः । तेजो वै । वै गायत्री । गायत्री तेजः । तेज एव । एवात्मन्न् । आत्मन् धत्ते । धत्तेऽथो । अथो यत् । अथो इत्यथो । यदेतम् । एतम् तृचम् । तृचमन्वाहं । अन्वाह सन्तत्यै । अन्वाहेत्यनु – आहं । सन्तत्यै गार्.हंपत्यम् । सन्तत्या इति सम् – तत्यै । गार्.हंपत्यं वै । गार्.हंपत्यमिति गार्.हं – पत्यम् ।

वा अनु । अनु द्विपादः । द्विपादो वीराः । द्विपाद इति द्वि – पादः । वीराः प्र । प्र जायन्ते । जायन्ते यः । य एवम् । एवं विद्वान् । विद्वान् द्विपदाभिः । द्विपदाभिर् गार्.हंपत्यम् । द्विपदाभिरितिं द्वि – पदाभिः । गार्.हंपत्यमुपतिष्ठते । गार्.हंपत्यमिति गार्.हं – पत्यम् । उपतिष्ठत आ। उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते। 33 (50/63) T.S.1.5.8.4 - Kramam आऽस्य । अस्य वीरः । वीरो जायते । जायत ऊर्जा । ऊर्जा वः । वः पश्यामि । पश्याम्यूर्जा । ऊर्जा मा । मा पश्यत । पश्यतेति । इत्याह । आहाशिषम् । आशिषमेव । आशिषमित्या – शिषम् । एवैताम् । एतामा । आ शास्ते । शास्ते तत् । तथ् सवितुः । सवितुर् वरेण्यम् । वरेण्यमिति । इत्याह । आह प्रसूत्यै । प्रसूत्यै सोमानम् । प्रसूत्या इति प्र–सूत्यै । सोमान ७ स्वरणम् । स्वरणमिति । इत्याह । आह सोमपीथम् । सोमपीथमेव । सोमपीथमिति सोम – पीथम् । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे कृणुहि । कृणुहि ब्रह्मणः । ब्रह्मणस्पते । पत इति । इत्याह । आह ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसमेव ।

ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । एवावं । अवं रुन्धे । रुन्धे कदा । कदाचन । चन स्तरीः । स्तरीरसि । असीति । इत्याह । आह न । न स्तरीम् । स्तरीर् रात्रिम् । रात्रिं वसित । वसित यः । 34 (50/54) T.S.1.5.8.5 - Kramam य एवम् । एवं विद्वान् । विद्वानग्निम् । अग्निमुपतिष्ठते । उपतिष्ठते । । पुरं वयम् । वयमिति । इत्याह । आह परिधिम् । परिधिमेव । परिधिमिति परि – धिम् । एवैतम् । एतम् परि । परि दधाति । द्धात्यस्कन्दाय । अस्कन्दायाग्ने । अग्ने गृहपते । गृहपत इति । गृहपत इति गृह – पते । इत्याह । आह यथायजुः । यथायजुरेव । यथायजुरिति यथा – यजुः । एवैतत् । एतच्छतम् । शत्र हिमाः । हिमा इति । इत्याह । आह शतम् । शतम् त्वा । त्वा हेमन्तान् । हेमन्तानिन्धिषीय । इन्धिषीयति । इति वाव । वावैतत् । एतदाह । आह पुत्रस्य । पुत्रस्य नाम । नाम गृह्णाति । गृह्णात्यन्नादम् । अन्नादमेव । अन्नादमित्यन्न – अदम् । एवैनम् । एनं करोति ।

आ शासे । शासे तन्तवे । तन्तवे ज्योतिष्मतीम् () । ज्योतिष्मतीमिति । इति ब्रूयात् । ब्रूयाद् यस्य । यस्य पुत्रः । पुत्रोऽजातः । अजातः स्यात् । स्यात् तेजस्वी । तेजस्व्येव । एवास्य । अस्य ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चसी पुत्रः । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म-वर्चसी । पुत्रो जायते । जायते ताम् । तामाशिषम् । आशिष मा । आशिषमित्या – शिषम् । आ शासे । शासेऽमुष्मै । अमुष्मै ज्योतिष्मतीम् । ज्योतिष्मतीमिति । इति ब्रूयात् । ब्रूयाद् यस्य । यस्य पुत्रः । पुत्रो जातः । जातः स्यात् । स्यात् तेजः । तेजं एव । एवास्मिन् । अस्मिन् ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसम् दंधाति । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् । दधातीति दधाति ॥ 35 (79/88) (उर्जं वा भक्षीयति – प्र – गार्. हं पत्यमुपतिष्ठते – वसति – ज्योतिष्मती – मैकान त्रि ्शच्च) (A8) T.S.1.5.9.1 - Kramam अग्निहोत्रं जुहोति । अग्निहोत्रमित्यग्नि – होत्रम् । जुहोति यत् । यदेव । एव किम् । किम् च । च यजमानस्य । यजमानस्य स्वम् ।

स्वम् तस्य । तस्यैव । एव तत् । तद् रेतः । रेतः सिञ्चति । सिञ्चति प्रजनने । प्रजनने प्रजननम् । प्रजनन इति प्र – जनने । प्रजनन्थ् हि । प्रजननमिति प्र – जननम् । हि वै । वा अग्निः । अग्निरथं । अथौषधीः । ऒषधीरन्तगताः । अन्तगता दहति । अन्तंगता इत्यन्तं – गताः । दहति ताः । ता स्ततः । ततो भूयसीः । भूयसीः प्र। प्र जायन्ते । जायन्ते यत् । यथ् सायम् । सायम् जुहोति । जुहोति रेतः । रेतं एव । एव तत् । तथ् सिञ्चति । सिञ्चति प्र । प्रैव । एव प्रांतस्तनेन । प्रातस्तनेन जनयति । प्रातस्तनेनित प्रातः – तनेन । जनयति तत् । तद् रेतः । रेतः सिक्तम् । सिक्तन्न । न त्वष्ट्रा । त्वष्ट्राऽविकृतम् । अविकृतम् प्र । अविकृतमित्यवि–कृतम् । प्र जायते । जायते यावच्छः । यावच्छो वै । यावच्छ इति यावत् – शः । वै रेतसः । रेतसः सिक्तस्य । सिक्तस्य त्वष्टा । 36 (50/57) T.S.1.5.9.2 - Kramam त्वष्टा रूपाणि । रूपाणि विकरोति । विकरोति तावच्छः । विकरोतीति वि – करोति । तावच्छो वै । तावच्छ इति तावत् – राः । वै तत् ।

तत् प्र । प्र जायते । जायत एषः । एष वै । वै दैव्यः । दैव्यस्त्वष्टा । त्वष्टा यः । यो यजते । यजते बह्वीभिः । बह्वीभिरुप । उप तिष्ठते । तिष्ठते रेतसः । रेतस एव । एव सिक्तस्य । सिक्तस्य बहु शः । बहु शो रूपाणि । बहुश इति बहु – शः । रूपाणि वि । वि करोति । करोति सः । स प्र । प्रैव । एव जायते । जायते श्वःश्वः । श्वःश्वो भूयान् । श्वःश्व इति श्वः - श्वः । भूयान् भवति । भवति यः । य एवम् । एवं ँविद्वान् । विद्वानग्निम् । अग्निमुपतिष्ठते । उपतिष्ठतेऽहः । उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते । अहर् देवानाम् । देवानामासीत् । आसीद् रात्रिः । रात्रिरसुराणाम् । असुराणाम् ते । तेऽसुराः । असुरा यत् । यद् देवानाम् । देवानां वित्तम् । वित्तं वैद्यम् । वेद्यमासीत् । आसीत् तेन । तेन सह । सह रात्रिम् । 37 (50/55)

T.S.1.5.9.3 - Kramam

एवाग्निम् । अग्नि स्तवाम । स्तवाम सः । स नः । नः स्तुतः । स्तुतः पशून् । पशून् पुनः । पुनर् दास्यति । दास्यतीति । इति ते । तेंऽग्निम् । अग्निमस्तुवन्न् । अस्तुवन्थ् सः । स एभ्यः । एभ्यस्तुतः । स्तुतो रात्रियाः । रात्रिया अधि । अध्यहः । अहरिभ । अभि पशून् । पशूनिः । निरार्जत् । आर्जत् ते । ते देवाः । देवाः पशून् । पशून्. वित्वा । वित्वा कामान् । कामाण् अकुर्वत । अकुर्वत यः । य एवम् । एवं विद्वान् । विद्वानिग्नम् । अग्निमुपतिष्ठते । उपतिष्ठते पशुमान् । उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते । पशुमान् भवति । पशुमानिति पशु – मान् । भवत्यादित्यः । 38 (50/52) T.S.1.5.9.4 - Kramam आदित्यो वै । वा अस्मात् । अस्माल्लोकात् । लोकादमुम् । अमुं ँलोकम् । लोकमैंत् । ऐथ् सः । सोंऽमुम् । अमुं ँलोकम् । लोकम् गत्वा । गत्वा पुनः । पुनिरिमम् । इमं लोकम् । लोकमभि । अभ्यद्ध्यायत् । अद्ध्यायथ् सः । स इमम् । इमं लोकम् ।

लोकमागत्य । आगत्यं मृत्योः । आगत्यत्यां – गत्यं । मृत्योरभिभेत् ।

अभिभेन् मृत्युसंम्ँयुतः । मृत्युसंम्ँयुत इव । मृत्युसंम्ँयुत इति

मृत्यु – सम्ँयुतः । इव हि । ह्ययम् । अयं लोकः । लोकः सः ।

सोऽमन्यत । अमन्यतेमम् । इममेव । एवाग्निम् । अग्नि स्तवानि ।

स्तवानि सः । स मा । मा स्तुतः । स्तुतः सुवर्गम् । सुवर्गं लोकम् ।

सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् गमयिष्यति । गमयिष्यतीति ।

इति सः । सोऽग्निम् । अग्निमस्तौत् । अस्थौथ् सः । स एनम् ।

एन स्तुतः । स्तुतः सुवर्गम् । सुवर्गं लोकम् । सुवर्गमिति

सुवः – गम् । लोकमगमयत् । अगमयद् यः । य एवम् । 39 (50/54)

T.S.1.5.9.5 - Kramam

एवं विद्वान् । विद्वानग्निम् । अग्निमुपतिष्ठते । उपतिष्ठते सुवर्गम् । उपतिष्ठते सुवर्गम् । उपतिष्ठतं इत्युप – तिष्ठते । सुवर्गमेव । सुवर्गमिति सुवः – गम् । एव लोकम् । लोकमेति । एति सर्वम् । सर्वमायुः । आयुरेति । एत्यभि । अभि वै । वा एषः । एषोऽग्नी । अग्नी आ । अग्नी इत्यग्नी । आ रोहति । रोहति यः । य एनौ । एनावुपतिष्ठते । उपतिष्ठते यथा । उपतिष्ठतं इत्युप–तिष्ठते । यथा खलु । खलु वै ।

वै श्रेयान् । श्रेयानभ्यारूढः । अभ्यारूढः कामयते । अभ्यारूढ । । – । – ॥ । – – – ॥ इत्यभि – आरूढः । कामयते तथा । तथा करोति । करोति नक्तम् । नक्तमुप । उप तिष्ठते । तिष्ठते न । न प्रातः । प्रातः सम् । सप् हि । हि नक्तम् । नक्तं व्वतानि । व्रतानि सृज्यन्ते । सृज्यन्ते सह । सह श्रेयान् । श्रेया 🕳 श्र । च पापीयान् । पापीया 🗷 । चासाते । आसाते ज्योतिः । आसाते इत्यासाते । ज्योतिर् वै । वा अग्निः । अग्निस्तमः । तमो रात्रिः । रात्रिर् यत् । यन्नक्तम् । 40 (50/56) T.S.1.5.9.6 - Kramam नक्तमुपतिष्ठते । उपतिष्ठते ज्योतिषा । उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते । ज्योतिषैव । एव तमः । तमस्तरति । तरत्युपस्थयः । उपस्थेयोऽग्नी(3): । उपस्थेय इत्युप – स्थेयः । अग्नी(3)र् न । नोपस्थेया(3): । उपस्थेया(3) इति । उपस्थेया(3) इत्युप-स्थेया(3)ः । इत्याहुः । आहुर् मनुष्याय । मनुष्यायेत् । इन्नु । न्वै । वै यः । योऽहरहः । अहरहराहत्यं । अहरहरित्यहः-अहः । आहत्याथ । आहत्येत्या – हत्य । अथैनम् । एनं ँयाचिति । याचिति सः । स इत् । इन्नु । न्वै । वै तम् । तमुपं । उपार्च्छति ।

ऋच्छत्यथे । अथ कः । कॊ दॆवान् । दॆवानह रहः । अहं रहर्

याचिष्यति । अहं रहिरित्यहः – अहः । याचिष्यतीति । इति तस्मात् ।

तस्मान्न । नॊपस्थेयः । उपस्थेयोऽथो । उपस्थेय इत्युप – स्थेयः ।

अथो खलु । अथो इत्यथो । खल्वाहुः । आहु राशिषे । आशिषे वै ।

आशिष इत्या – शिषे । वै कम् । कं यजमानः । यजमानो यजते ।

यजत इति । इत्येषा । एषा खलु । खलु वै ।

वा आहिताग्नेः । 41 (50/59)

T.S.1.5.9.7 - Kramam

छन्दोभिरिति छन्दः - भिः। अन्वविन्दत्। अविन्दद् यत्। यच्छन्दोभिः । छन्दोभिरुपतिष्ठते । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः । । । । । उपतिष्ठते स्वम् । उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते । स्वमेव । एव तत् । तदनु । अन्विच्छति । इच्छति न । न तत्र । तत्र जामि । जाम्यस्ति । अस्तीति । इत्यांहुः । आहुर् यः । योऽहरहः । अहरहरूपतिष्ठते । अहरहरित्यहः-अहः । उपतिष्ठत इति । उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते । इति यः । यो वै । वा अग्निम् । अग्निम् प्रत्यङ्ङ् । प्रत्यङ्ङुपतिष्ठते । उपतिष्ठते प्रति । उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते । प्रत्येनम् । एनमोषति । ओषति यः । यः पराङ् । पराङ् विष्वङ्ङ् । विष्वङ् प्रजया । प्रजया पशुभिः ()। प्रजयति प्र–जया। पशुभिरेति। पशुभिरिति पशु-भिः । एति कवातिर्यङ्ङ् । कवातिर्यङ्वि । कवातिर्यङ्ति कवा-तिर्यङ्ङ् । इवोप । उप तिष्ठेत । तिष्ठेत न । नैनम् । एनम् प्रत्योषति । प्रत्योषति न । प्रत्योषतीति प्रति-ओषति । न विष्वङ्ङ् । । । । । । । । । । । । । विष्वङ् प्रजया। प्रजया पशुभिः। प्रजयिति प्र – जया।

पशुभिरेति । पशुभिरिति पशु – भिः । एतीत्येति ॥ 42 (63/81) – , – , – , (सिक्तस्य-सह-भवति-यो-यत्-खलु वै-पशुभि-स्त्रयोदश च) (A9)

T.S.1.5.10.1 - Kramam

मम नाम । नाम प्रथमम् । प्रथमम् जातवेदः । जातवेदः पिता । जातवेद इति जात – वेदः । पिता माता । माता च । च दधतुः । दधतुर् यत् । यदग्रें । अग्र इत्यग्रें ॥ तत् त्वम् । त्वम् बिभृहि । बिभृहि पुनः । पुनरा । आ मत् । मदैतोः । ऐतो स्तवं । ऐतोरित्या – ऎतोः । तवाहम् । अहम् नामं । नामं बिभराणि । बिभराण्यग्ने । अग्न इत्यग्ने ॥ मम नाम । नाम तव । तव च । च जातवेदः । जातवेदो वासंसी । जातवेद इति जात – वेदः । वासंसी इव । वाससी इति वाससी । इव विवसानौ । विवसानौ ये । विवसानाविति वि – वसानौ । ये चरावः । ये इति ये । चराव इति चरावः ॥ आयुषे त्वम् । त्वम् जीवसे । जीवसे वयम् । वयं ँ यथायथम् । यथायथं ँवि । यथायथमिति यथा–यथम् । वि परि । परि दधावहै । दधावहै पुनः । पुनस्ते । ते इति ते ॥ नमोऽग्नयें ।

अग्नये ऽप्रतिविद्धाय । अप्रतिविद्धाय नमः । अप्रतिविद्धायेत्यप्रति – विद्धाय । नमोऽनाधृष्टाय । अनाधृष्टाय नमेः । । ॥ । । ॥ । अनाधृष्टायेत्यना – धृष्टाय । नमः सम्राजे । सम्राज इति सं – राजें ॥ अषाढो अग्निः । 43 (50/59) T.S.1.5.10.2 - Kramam अग्निर् बृहद्वयाः । बृहद्वया विश्वजित् । बृहद्वया इति बृहत् – वयाः । विश्वजिथ् सहन्त्यः । विश्वजिदिति विश्व – जित् । सहन्त्यः श्रेष्ठः । श्रेष्ठों गन्धर्वः । गन्धर्व इति गन्धर्वः ॥ त्वत्पितारो अग्ने । त्वत्पितार इति त्वत् - पितारः । अग्ने देवाः । देवास्त्वामाहुतयः । त्वामाहृतय स्त्वद्विवाचनाः । त्वामाहृतय इति त्वाम् – आहृतयः । त्वद्विवाचना इति त्वत् – विवाचनाः ॥ सम् माम् । मामायुषा । आयुषा सम् । सम् गौपत्येन । गौपत्येन सुहिते । सुहिते मा । सुहित इति सु – हिते । मा धाः । धा इति धाः ॥ अयमग्निः । अग्निः श्रेष्ठतमः । श्रेष्ठतमोऽयम् । श्रेष्ठतम इति श्रेष्ठं – तमः । अयम् भगवत्तमः । भगवत्तमोऽयम् । भगवत्तम इति भगवत्–तमः । अय् सहस्रसातमः । सहस्रसातम इति सहस्र – सातमः ॥

अस्मा अस्तु । अस्तु सुवीर्यम् । सुवीर्यमिति सु – वीर्यम् ॥

मनो ज्योतिः । ज्योतिर् जुषताम् । जुषतामाज्यम् ।

आज्यं विच्छिन्नम् । विच्छिन्नं यज्ञम् । विच्छिन्नमिति वि – छिन्नम् ।

यज्ञण् सम् । समिमम् । इमम् दधातु । दधात्विति दधातु ॥

या इष्टाः । इष्टा उषसः । उषसो निम्रुचः । निम्रुचश्च । निम्रुच इति

नि – म्रुचः । च ताः । ताः सम् । सम् दधामि । दधामि हविषा ।

हविषा घृतेन । घृतेनेति घृतेन ॥ पयस्वतीरोषधयः ।

अषधयः पयस्वत् । 44 (50/59)

T.S.1.5.10.3 - Kramam

पयस्वद् वीरुधाम् । वीरुधाम् पयः । पय इति पयः ॥ अपाम् पयसः । पयस्ते यत् । यत् पयः । पयस्ते न । ते न माम् । मामिन्द्र । इन्द्र सम् । सङ् सृज । सृजेति सृज ॥ अग्ने व्रतपते । व्रतपते व्यत् पतः । व्यत् । व्यतः ।

हुवे देवान् । देवान्. यज्ञियान् । यज्ञियानिह । इह यान् । यान्. हवामहे । हवामह इति हवामहे ॥ आ यन्तु । यन्तु देवाः । देवाः स्मनस्यमानाः । स्मनस्यमाना वियन्तु । सुमनस्यमाना इति सु – मनस्यमानाः । वियन्तु देवाः । देवा हविषः । हविषो मे । में अस्य । अस्येत्यस्य ॥ कस्त्वा । त्वा युनिक । युनिक सः । स त्वा । त्वा युनकु । युनकु यानि । यानि घर्मे । घर्मे कपालानि । कपालान्यपचिन्वन्ति ()। उपचिन्वन्ति वैधसः। उपचिन्वन्तीत्युप - चिन्वन्ति । 45 (50/53) T.S.1.5.10.4 - Kramam विधस इति विधसः ॥ पूष्णस्तानि । तान्यपि । अपि व्रते । व्रत इन्द्रवायू । इन्द्रवायू वि । इन्द्रवायू इतींन्द्र – वायू । वि मुञ्चताम् । मुञ्चतामिति मुञ्चताम् ॥ अभिन्नो घर्मः । घर्मो जीरदानुः । जीरदानुर् यतः । जीरदानुरितिं जीर – दानुः । यत आतः । आत्तस्तत् । तदगन्न् । अगन् पुनः । पुनरिति पुनः ॥ इद्ध्मो वेदिः । वैदिः परिधयः । परिधयश्च । परिधय इति परि – धयः । च सर्वे । सर्वे यज्ञस्य । यज्ञस्यायुः । आयुरनु । अनु सम् । सञ्चरन्ति ।

```
चरन्तीति चरन्ति ॥ त्रयस्त्रिण्शत् तन्तवः ।
त्रयस्त्रिण्शदिति त्रयः – त्रिण्शत् । तन्तवो ये । ये वितिलरे ।
वितिलिरे ये। वितिलिर इति वि – तिलिरे। य इमम्। इमं यज्ञम्।
यज्ञ७ स्वधया । स्वधया ददन्ते । स्वधयेति स्व – धया । ददन्ते
तेषाम् । तेषाम् छिन्नम् । छिन्नम् प्रति । प्रत्येतत् । एतद् दंधामि ।
दधामि स्वाहा । स्वाहा घर्मः । घर्मी देवान् । देवा ए अपि । अप्येतु ।
एत्वित्येतु ॥ ४६ (४५/५१)
(अषांढ-ऑषधय-उपचिन्वन्ति-पञ्चंचत्वारिङ्शच्च) (A10)
T.S.1.5.11.1 - Kramam
वैश्वानरो नः । न ऊत्या । ऊत्या प्र । आ प्र । प्र यातु । यातु परावतः ।
परावत इति परा – वतः ॥ अग्निरुक्थेन । उक्थेन वाहसा ।
वाहसिति वाहसा ॥ ऋतावानं वैश्वानरम् । ऋतावानमित्यृत – वानम् ।
वैश्वानरमृतस्य । ऋतस्य ज्योतिषः । ज्योतिषस्पतिम् । पतिमिति
पतिम् ॥ अजस्रम् घर्मम् । घर्ममीमहे । ईमह इतीमहे ॥ वैश्वानरस्य
द्र्सनाभ्यः । द्र्सनाभ्यो बृहत् । बृहदरिणात् । अरिणादेकः ।
```

एकः स्वपस्यया । स्वपस्यया कविः । स्वपस्ययेति स्-अपस्यया । कविरिति कविः ॥ उभा पितरा । पितरा महयन्न् । महयन्नजायत । अजायताग्निः । अग्निर् द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी भूरिरेतसा । द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी । भूरिरेतसेति भूरि – रेतसा ॥ पृष्टो दिवि । दिवि पृष्टः । पृष्टो अग्निः । अग्निः पृथिव्याम् । आ विवेश । विवेशितं विवेश ॥ वैश्वानरः सहसा । सहसा पृष्टः । पृष्टो अग्निः । अग्निः सः । स नः । नो दिवा । दिवा सः । स रिषः । 47 (50/53) T.S.1.5.11.2 - Kramam । ॥ ॥ । रिषः पातु । पातु नक्तम् । नक्तमिति नक्तम् ॥ जातो यत् । यदग्ने ।

अग्ने भुवना । भुवना व्यख्यः । व्यख्यः पशुम् । व्यख्य इति वि – अख्यः । पशुन्न । न गोपाः । गोपा इर्यः । गोपा इति गो – पाः । इर्यः परिज्मा । परिज्मेति परि–ज्मा ॥ वैश्वानर ब्रह्मणे । ब्रह्मणे विन्द । विन्द गातुम् । गातुं यूयम् । यूयम् पात । पात स्वस्तिभिः। स्वस्तिभिः सदा। स्वस्तिभिरिति स्वस्ति – भिः।

सदा नः । न इति नः ॥ त्वमग्ने । अग्ने शोचिषा । ा । ञोचिषा ञोशुचानः । ञोशुचान आ । आ रोदसी । रोदसी अपृणाः । रोदसी इति रोदसी । अपृणा जायमानः । जायमान इति जायमानः ॥ त्वम् देवान् । देवा ए अभिशस्तेः । अभिशस्तेरमुञ्चः । अभिशस्तिरित्यभि-शस्तेः । अमुञ्चो वैश्वानर । वैश्वानर जातवेदः । जातवेदो महित्वा। जातवेद इति जात – वेदः। महित्वेति महि – त्वा । अस्माकंमग्ने । अग्ने मघवंथ्सु । मघवंथ्सु धारय । मघविध्स्विति मघवत् – सु । धारयानामि । अनामि क्षत्रम् । वयम् जयम । जयम शतिनम् । शतिनं सहस्रिणम् । सहस्रिणं वैश्वानर । वैश्वानर वाजम् । 48 (50/57) T.S.1.5.11.3 - Kramam वाजमग्ने । अग्ने तवं । तवोतिभिः । ऊतिभिरित्यूति – भिः ॥ वैश्वानरस्य सुमतौ । सुमतौ स्याम । सुमताविति सु – मतौ । स्याम राजा । राजा हिकम् । हिकम् भुवनानाम् । भुवनानामभिश्रीः ।

अभिश्रीरित्यभि – श्रीः ॥ इतो जातः । जातो विश्वम् । विश्वमिदम् । इदं वि । वि चष्टे । चष्टे वैश्वानरः । वैश्वानरो यतते । यतते सूर्येण । स्र्येणिति स्र्येण ॥ अवं ते । ते हेर्डः । हेर्डो वरुण । वरुण नमोभिः । नमोभिरवं । नमोभिरिति नमः – भिः । अव यज्ञेभिः । यज्ञेभिरीमहे । ईमहे हविर्भिः । हविर्भिरितं हविः-भिः ॥ क्षयन्नस्मभ्यम् । अस्मभ्यमसुर । अस्मभ्यमित्यस्म – भ्यम् । असुर प्रचेतः । प्रचेतो राजन्नं । प्रचेत इति प्र – चेतः । राजन्नेनार्सि । एना एसि शिश्रथः । शिश्रथः कृतानि । कृतानीति कृतानि ॥ उदुत्तमम् । उत्तमं वरुण । उत्तममित्युत् – तमम् । वरुण पाशम् । पाशमस्मत् । अस्मदव । अवाधमम् । अधमं ँवि । वि मद्ध्यमम् । मद्ध्यम अथाय । श्रथायेति श्रथाय ॥ अथा वयम् । वयमादित्य । आदित्य व्रते । 49 (50/55) T.S.1.5.11.4 - Kramam व्रते तव । तवानागसः । अनागसो अदितये । अदितये स्याम । स्यामेति स्याम ॥ दधिक्राव्.ण्णो अकारिषम् । दधिक्राव्.ण्ण इति

दिध – क्राव्.णणः । अकारिषम् जिष्णोः । जिष्णोरश्वस्य ।

अश्वस्य वाजिनः । वाजिन इति वाजिनः ॥ सुरभि नः । नो मुखा । मुखा करत् । करत् प्र । प्रणः । न आयू एषि । आयू एषि तारिषत् । तारिषदिति तारिषत् ॥ आ दधिकाः । दधिकाः शवसा । दधिका इति दिध – क्राः । शवसा पञ्च । पञ्च कृष्टीः । कृष्टीः सूर्यः । सूर्य इव । इव ज्योतिषा । ज्योतिषाऽपः । अपस्ततान । ततानिति ततान ॥ सहस्रसाः शतसा । सहस्रसा इति सहस्र – साः । शतसा वाजी । शतसा इति शत–साः । वाज्यवी । अवी पृणकुं । पृणकु मद्ध्वा । मद्ध्वा सम् । समिमा । इमा वचा ्सि । वचा ्सीति वचा ्सि ॥ अग्निर् मूर्द्धा । मूर्द्धा भुवः । भुव इति भुवः ॥ मरुतो यत् । यद्ध । ह वः । वो दिवः । दिवः सुम्नायन्तः । सुम्नायन्तो हवामहे । सुम्नायन्त इति सुम्न – यन्तः । हवामह इति हवामहे ॥ आ तु । तू नः । न उप । 50 (50/55)

T.S.1.5.11.5 - Kramam

उप गन्तन । गन्तनिति गन्तन ॥ या वः । वः शर्म । शर्म शशमानाय । - । । । । । । । श्वास्त्रीय सन्ति । सन्ति त्रिधातूनि । त्रिधातूनि दाशुषे ।

त्रिधातू नीति त्रि – धातू नि । दाशुषे यच्छत । यच्छताधि । अधीत्यधि ॥ अस्मभ्यम् तानि । अस्मभ्यमित्यस्म – भ्यम् । तानि मरुतः । मरुतो वि । वि यन्त । यन्त रियम् । रियम् नः । नो धत्त । धत्त वृषणः । वृषणः सुवीरम् । सुवीरमिति सु – वीरम् । अदितिर् नः । न उरुष्यतु । उरुष्यत्वदितिः । अदितिः शर्म । शर्म यच्छतु । यच्छत्विति यच्छतु ॥ अदितिः पातु । पात्व एहसः । अ एहस इत्य एहं सः ॥ मृहीमु । ऊषु । सु मातरम् । मातरण् सुव्रतानाम् । सुव्रतानामृतस्य । सुव्रतानामिति सु – व्रतानाम् । ऋतस्य पत्नीम् । पत्नीमवसे । अवसे हुवेम । हुवेमेति हुवेम ॥ तुविक्षत्रामजरन्तीम् । तुविक्षत्रामिति तुवि – क्षत्राम् । अजरन्तीमुरूचीम् । उरूची ए सुशर्माणम् । सुशर्माणमदितिम् । सुशर्माणमिति सु – शर्माणम् । अदिति ए सुप्रणीतिम् । सुप्रणीतिमिति सु – प्रणीतिम् ॥ सुत्रामाणम् पृथिवीम् । सुत्रामाणमिति सु – त्रामाणम् । पृथिवीम् द्याम् । द्यामनेहसम् । अनेहसं सुशर्माणम् ()। सुशर्माणमदितिम्।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे - (TS 1.5)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis:--क्रुद्धः–सं पञ्यामि–सं पञ्यामि–नक्त–मुपगन्त–

First and Last Padam of Fifth Prasnam :-(देवासुरा:-पारियष्णुं) ॥ हरिः ऑं ॥

॥ इति प्रथम काण्डे पञ्चमः प्रश्नः – क्रम पाठः समाप्तः ॥

<u>Details of Panchati ,Padam and Krama Vaakyams for Kandam 1 —</u> <u>Prasnam 5 – TS 1.5</u>

	Panchati	Padams	Krama
			Vaakyams
Anuvakam 1	4	225	261
Anuvakam 2	5	236	290
Anuvakam 3	3	163	181
Anuvakam 4	4	225	257
Anuvakam 5	4	217	238
Anuvakam 6	4	229	254
Anuvakam 7	6	316	359
Anuvakam 8	5	279	312
Anuvakam 9	7	363	414
Anuvakam 10	4	195	222
Anuvakam 11	5	269	298
Total →	51	2717	3086